

Semblar

Hi sol haver una diferencia ben clara entre dues construccions com: *Sembla que es barallen* (amb el verb de la subordinada en indicatiu) i *Sembla que es barallin* (amb el verb de la subordinada en subjuntiu). En el primer cas s'expressa una suposició o una deducció, o bé: hom es fa ressò d'un rumor, i la frase equival a *Es veu que es barallen* (Veg. el nostre comentari d'ahir); i en el segon s'expressa una aparença o semblança d'una cosa que no és, però, vera o real: *Sembla que es barallin* es diu de dos que no es barallen pas o, en tot cas, de dos de qui hom no gosa afirmar que es barallin; car en el moment en que hi ha evidència del fet desapareix la semblança. Per això diem: *No ho sembla, no es barallen de debò*. Comparem, encara, *Sembla que s'ha arruïnat* (ho fan córrer, se suposa) i *Sembla que s'ha arruïnat* (es comporta com si realment s'hagués arruïnat), *Sembla que té raó* (hi ha motius per a suposar que en té) i *Sembla que tingui raó* (parla tament com si en tingués).

Així com en el primer cas podríem mantenir la forma de present del verb *semblar* tot i que el verb de l'oració subordinada revestís una forma de pretèrit, i diríem, per tant, *Sembla que tenia raó* (tament com diem *Es veu que tenia raó*); en el segon el canvi de temps del verb de la subordinada emmenaria el del verb *semblar*, i hauríem de dir, per tant, *Semblava que tingués raó*.

La subordinada completiva que depèn del verb *semblar* (dependència que només pot tenir lloc en oracions impersonals: si diem *En Martí sembla que s'ha enfadat*, en Martí no és el subjecte de *sembla* sinó de *s'ha enfadat*, és susceptible d'ésser representada per mitjà del pronom neutre *ho*. Però aquesta possibilitat no és segurament la mateixa en els dos casos que comentem. En el primer cas, és a dir, en oracions com *Sembla que té raó* o *Sembla que s'ho va prendre malament*, si les haviem de reduir —per exemple, quan calgués repetir-les per tal de confirmar-les—, més aviat recorreríem a frases substituïves com *Sembla que sí* o *Es veu que sí*. En canvi, en el segon cas, el procediment normal de substitució és clarament per mitjà del pronom

Així, *Sembla que s'ha enfadat* i *Semblava que dubtes* es redueixen a *Ho sembla* i *Ho semblava* (o, en tot cas, a *Si que ho sembla* i *Si que ho semblava*). I, anàlogament, amb un pronom datiu: per exemple, *Em sembla que té raó* (oració més acostada a les del primer cas), reduïble a *M'ho sembla* (però; també, a *Em sembla que sí*).